

MIRE JÓ A POSTAFIÓK...

Otthon ugyanis nem íhatom!

Bemutakoztak

a „csecsemők”

Csak így hívják bennünket Szegeden: »a csecsemők«. Sokan azonban nem is tudják, hogy kik vagyunk, és gyakran hallani, amint mondják, hogy nem is különálló a mi intézetünk, hanem az ÁVI-hez tartozunk. »Dehogy tartoznak oda — mondja egy másik —, hiszen a Kossuth Zsuzsanna Apólonőképzőhöz tartoznak».

Pedig mi, harminchárman, leendő gyermekápolónők, külön intézetben: a Csecsemő- és Gyermekápolónőképző Iskolában tanulunk, a Teleki utcában. Csak hogy eddig még közelebből nem ismeritek meg bennünket, mert hiszen az intézet növendékei másfél éves szegedi tartózkodásuk alkalmával még nem hívtak vendégeket iskolájukba.

Ezért is határoztuk el, hogy bálat rendezünk, ahol egyúttal szép műsorral be is mutakozhatunk. Természetesen gondoltunk jelentéktelen, csak a bál helyiségének biztosítása, hanem a műsorösszeállítás is, hiszen nehéz dolog ez, ahol 33 lány van, de nincs egyetlen fiú sem. Akadtak azonban önzetlen segítők. Az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet segítségével támogatott problémánknak. A műsor ügyében a

másodéves orvostanhallgatók KISZ-szervezetéhez fordultunk, zongoráért pedig a társiskolánkhoz, az Állami Védőnőképző Intézethez. Mindenütt szívesen siettek segítségünkre. Lázasan készültünk a próbákra, de nem feledkeztünk meg a tanulásról sem.

Izgalomunk akkor érte el tetőpontját, amikor elérkezett a várva várt nap: vajon lesznek-e vendégeink? Izgalomunk azonban fölösleges volt, mert minden nagyszerűen sikerült. A zenekar kitűnően játszott, a beosztott lányok lelkiismeretesen teljesítették szolgálatukat, a ráérők vidáman táncoltak, sok-sok vendégünk volt, s mindenki jól érezte magát. És nem mellékes a bevétel sem, amely hozzásegített bennünket ahhoz, hogy nyáron kirándulhassunk az ország valamelyik szép vidékére.

Emlékeztet volt ez a bemutatkozásunk és reméljük, hogy szereti és ismerni fognak ezentúl is bennünket itt, Szegeden, ahol igyekszünk felkészülni életünk nagy hivatására.

Körmöczi Piroska, a Csecsemő- és Gyermekápolónőképző Iskola növendéke.

A portásfülsze különálló és egyszerű bódé volt. Józsi bácsi pedig, aki napi nyolc órán keresztül lakta, olyan boldog ember, akinek kevés dolga akad, mégis mindig talál elfoglaltságot. Ennek megfelelően mozgékony, de bölcs emberré vált, és gyakran lehetett látni, hogy kilép a kisajtón, csupán azért, hogy az ablakon bekémleljen. Mások körüljárta a bódét és szemügyre vett valami fontosat.

Egy ilyen alkalommal nem kerülte el figyelmét a repedt és öreg vakolat. Felszedgette a lehullott darabokat, lassan széjjelmorzsolta ujjai között, miközben elhatározást értelt.

Igy történt, hogy egy héten belül kőművesszámok kezdtek napozni a bódé mellett fűvön. Először vakolatkanalat szerzett, mert ez látszott legényesebbnek. Majd keverődés és meszelő kerültek elő valahonnan. Az is lehet, hogy hazulról hozta őket.

Igy érkezett el az utolsó nap, amikor már csak cementre lett volna szükség.

A kőművesek brigádvezetője arra lett figyelmes, hogy a portás magához inti, és ezért megszakitotta felölő útját, amelyet az udvaron keresztül, munkalapokkal a kezében végzett. Idős ember volt, de éppen ezért szívesen beszélgetett az időjárásról. Most is hosszasan beszélgetett, aminek következtében még aznap megvolt az elegendő cement lyukak papírzsákban, amelyet egy segéd munkás a falnak dűtött. Mert Józsi bácsi jó politikus volt.

Ekkor napokon keresztül nagy vakolásban lehetett látni.

— Mit sürgölődik az öreg — csóválta a fejét a prégés irányítója, — nemhogy örülne, hogy ülhet a felekén. — Így beszélt, mert fiatal ember volt, aki még azt hitte, hogy nem szeret dolgozni. De nézetét osztotta a prégés egész személyzete.

Józsi bácsi azonban nem törődött a megjegyzésekkel. Ujjával is belenyúlt a habarcsba, amelybe éppen kellő mennyiségű vizet öntött. Szé-

A portás

nyomkodta a legapróbb göröngyöket is. A főmérnök, aki meglepte a cselekedetében, így szólt hozzá:

— Mi az, Józsi bácsi, lekvárt keverünk?

Józsi bácsi tisztelettel felemelkedett és hirtelen nem tudta, elérte-e a trefát.

— Habarcs — mondta, és nemes egyszerűséggel mutatott a láda tartalmára.

— Na igen, igen, de olyan, mint-ha lekvárt keverne — erősödött a főmérnök. — A jövő héten minisztériumi ellenőrzést kapunk, nem is árt, ha kicsit rendbehozza ezt a palotát.

Ezek a szavak nagy hatást tettek a portásra. Formás kavicsokat kerített, amelyek ettől fogva ropogós utat képeztek a fülsze körül.

— Láttam mákvirágot a hátsó ládaraktár mögött — mondta neki egy napon a motozónó, a bódé másik lakója.

Az öreg kilépett a bódéból. Valamikor nem szerette ezt a fiatalasszonyt, mert idegen volt. Mint afféle legény a talpán eleintén udvarolgot is neki egy kicsit, de azután megbarátkoztak. A férje postás. A virág pedig elkel ide — gondolta, amint körülnézett.

— Nézzem neki helyet — szólt be az ablakon.

A bódé színváltozása most már szembejött a bódé színeivel. Évődő színek jártak a csodájára, a portás pedig széket vont elő a fülsze mélyéről és kiült a napra. Nagy Dániel, a délutáni portás is így talált rá; Józsi bácsi a lelkére kötötte, hogy minden a legnagyobb rendben maradjon. És másnap rojtos kelmét hozott hazulról és az ablak fölé szűgezte — függöny is kell — gondolta.

Az „abszolút irodalom” csúfos veresége

a szegedi egyetemista írók fórumán

Jó egy esztendővel

ezelőtt körülbelül 15 egyetemista irodalmár, szárnyát próbálgató költő és prózaíró vitaközlési fórumot teremtetett magának. Becsületesszándékuk ismeretében nagy segítséget nyújtott számukra a bölcsészettudományi kar néhány lelkes tanára és munkatársa, s idén meghirdették az »Irodalmi gyakorlatok« című speciális kollégiumot. Kezdetben az a szándék tartotta egyben a kis kolléktívát, hogy alkotói kérdésekben vitaközlőnek — saját műveik felett. Stilisztikai, formai és irodalomelméleti kérdések tisztázása és gyakorlati alkalmazása felett disputáltak, majd eredeti szándékuk párosult egy tisztességes becsúgygyal: elhatározták, hogy termésük legjavát megjelentetik egy közös antológiában. Ehhez azonban már szélesebb alapot teremtettek, s meghívták maguk közé az egyetemről független fiatal írókat is. Így a kezdetben 15 tagú kör közel negyvenes létszámú fórummá nőtt, melynek legfőbb célja az antológia összeállítása, az abba kerülő írások gondos és nyilvános megválogatása, s a terv kolléktív végrehajtása lett.

Talán mondani sem kellene, hogy ennyi lázas és friss gondolkodású fiatal között gyakori volt az elvi nézeteltérés az éjfélig nyúló keddi vitákban, és a résztvevők gyakorlati szemléletében is sok volt a differencia. Már kezdetül fogva érezni lehetett, hogy a fórumon belül nem volt teljes egység — különösen nem esztétikai és irodalompolitikai kérdésekben. Ez mind nyilvánvalóbbá vált a viták során, s lassanként meg lehetett különböztetni a »frontokat« is. Mikor az irodalom küldetése került szóba, s az írói feladatok és hivatástudat dolgában kellett vallani, alapvető nézeteltérés született két csoport között. A súlyra, tehetségre és számszámra nagyobb csoport állást foglalt a pártos, az emberek javát szolgáló, felelősségteljes írói magatartás mellett — a másik, jóval kisebb csoport viszont az irodalom társadalomföldtől kategóriaként fogta fel, osztályoktól, társadal-

mi törekvésektől függetlenül — mint »az örök szépség, jószág és igazság« megtestesülését.

E két fe'fogás

természetesen kétféle irodalmat szült. Az egyikben szóhoz jutott a mai ember, a mai kor, tudatosan és politikusan — a másik az »örök« általánosságban lebegett, megfoghatatlan és általános »eszme« ködében. Az egyik csoport arra törekedett, hogy az egész társadalmat érintő nagy kérdéseket fogalmazza meg, dolgozza fel, általános érdeklődésre számot tartó módon — a másik azt vallotta, hogy az irodalom két ember dolga: az íróé és az egyes olvasóé, s két ember, két individuum ilyen »meghitt« viszonyában fölösleges és zavaró bármiféle politika.

Az utóbbi tarthatatlansága és családsága mindaddig nem olyan feltűnő, amíg elméleti síkon mozog a vita. De természetesen, hogy minden vitának le kell ereszkednie az életre. Az esztétika ezer összefüggésben van az ideológiával és a politikával, s ezeken a pontokon mutatkozott meg teljesen a két felfogás kibékíthetelensége. Amikor az életről elrugaszkodott írói felfogás gyakorlata került a vizsgálódás középpontjába, kidőltek, hogy az »ártatlan«, »politikamentes« és »általános ember«-nek becézett esztétika nemcsak káros, hanem ellenséges.

Nem készírókról van szó, csupán olyan fiatalokról, akik sejtettek valami tehetőséget, s mindaddig hatástalanok az életre és az irodalomra, saját környezetüket kivéve. Ezért az elméletük nagyobb kártevő, mint verseik. De így is született — sőt elhangzott! — a körben olyan vers, amely ennek a felfogásnak minden szemtelenségét példázta.

A régen megcáfolt

és tönkrement elv újdonsült dajkájának szerepét Nagyfalusi Tibor vállalta magára. Hangzott, hogy számára ez a fogalom: osztály — ismeretlen az irodalmi tevékenységben. Az ő fogalomkörébe az »abszolút Ember«; az »abszolút Eszme« és az »abszolút Iro-

dalom« illik. S mindehhez »Móricka« az, aki maga is nem »Alkotó«. Ebben a magatartásban egy csodálni való van: honnan szorult ennyi nagyképűség egy fiatalemberbe, aki egyelőre semmi tiszteletreméltó nem produkált, s jelét sem adta annak, hogy valami komolyat lehetne tőle várni?

Azonkívül, hogy mellé csatlakozott néhány fiatalember (Fésűs András, és Ratkó József — az irodalomban éppen olyan kezdők), egyelőre még a maga esztétikai elvei szerint sem produkált semmi jelentőséget. A köréhez tartozó Ratkó azonban meglepte a kört — egy torzszülött verssel, melynek »általános ember«-i »általános igazság«-keresése és »politikamentessége« vaskos és nyílt megvetése az új társadalomnak, a nagy változásoknak.

Ebben a körben az volt és ma is az a gyakorlat, hogy a tagok előre benyújtják verseiket, elbeszéléseiket, s a következő vita alkalmára, amikor ezeket felolvasák, valaki felkészül azok bírálatával. Ratkó is átadott két szerelmes verset, de amikor felolvasására került sor, hozzacsúszott és felolvasott egy harmadikat, amely nagy vihart váltott ki. Nem a vers formai vagy egyéb sajátosságai okozták a felzúdulást, hanem hamis és mocskolódó tartalma. A puccs ügyes volt, s az általános visszautasítást Ratkó pimasz rágalomokkal fogadta. Egy másik verset, melyről azt tartotta, hogy az egyetemi hallgatók életének hiteles megköltőitése, ha-

sonló módon utasítottak el az egyetemista sorsot ugyan csak jól ismerő munkás-paraszt hallgatók. Saját életüket hívták tanúnak a vers ellen — amit az »esztétikus« Nagyfalusi így fogadott: »Igen szép részleteket meséltetek el az élettetekből, de ez nem irodalom«.

Csak azért említem mindezt ilyen részletességgel, mert a kör tagjai ennyi rafináltság után sem hagyták magukat. Az ellenszopott ideológiáját valósággal porrázúzták és semmi közösséget nem vállaltak vele. S hogy munkájukat tovább ne zavarhassák a javíthatatlan szándékú »abszolút« emberek, kirekesztették őket maguk közül. Eppen elég vitában viaskodtak velük, s éppen elegendő kimutatták felfogásuk tarthatatlanságát és káros voltát ahhoz, hogy tovább cipeljék ezt a nyűgöt.

Mindezt nem kuriozi-

tás kedvéért szántam nyilvánosságra, hanem egyszerűen azért, mert a Tisztát legutóbbi vezércikkével szemben szerettem volna megmutatni, hogy a Kiss Lajos által emlegetett »másik oldal« nem irodalmi képviselő, — másrészt szeretném, ha a kommunista közvélemény s a szocializmussal barátságos emberek tömegei felfigyelnének arra, hogy az egyetemi fiatalság képes fellépni a szocializmusú idegen vadhajások ellen.

Ha az egyetemi ifjúságot ilyen derék állásfoglalásra tovább bátorítja ez a cikk, az külön haszon.

Simon István

Jól sikerült Ady-est

Kedden este megtelt érdeklődőkkel az Ady téri egyetem nagy előadóterme. A kar irodalomtörténeti intézete és a KISZ-szervezet által közösen rendezett Egyetemi Irodalmi Esték sorozatának első előadásán Ady Endrét idézték igen jól elmondott versei, s öt idézet Kodály csodálatosan szép kórusműve, a Fölszállott a páva, amelyet a MÁV férfikara adott elő Erdős János vezényletével, dr. Madácsy László egyetemi docens Adyra emlékező bevezetőszavai után.

Tóth Miklós és a Collegium Artium irodalmi szekciójának szavalói: Lakner Anna, Molnár Éva, Novák Mária, Bálint Gyula, Kanyó Zoltán és Zenei József előadásában szép változatot hallottunk Ady verseiből. A szavalatok közül Tóth Miklós rendkívül szuggesztív sodróerejű versmondása mellett, elsősorban Novák Máriát kell megdicsérnünk a Levél Párizsból című Ady-próza szövegben kidolgozott, pontos és stílusos elmondásáért és Zenei Józsefnek.

Az Ady-est művészi értékéhez hozzájárult Szekszárdi Tamás ötödéves orvostanhallgató hegedűjátéka, aki Bartók- és Kodály-műveket adott elő, Rozsa Marianne negyedéves orvostanhallgató zongorakísérettel. Bár mint említettük, az előadott Ady-versek válogatása nem volt a legszerencsésebb, mégis örömdetnek és figyelemre méltónak tartjuk ezeket az irodalmi estéket mind a kezdeményezés dicséretes volta, mind színvonala szempontjából.

Apróhirdetések

ADÁSVÉTEL

Konyhaasztal, 4 db hokedli eladó. Össz. utca 33. 4066

Bútorait (hibásan is), ingóságait megvásárolom. Kossuth Lajos sgt. 32., 1-es ajtó. 4109

Börkabát javítást, alaktást vízhatlan festéssel szakszerűen készítek Csordás Bőrruhakészítőmester, Szent Miklós utca 7. Felsőváros. x

Veszek mindenféle használt bútorokat, padlástól, Pappal, Mikszáth Kálmán utca 19. x

Zongora és egy pár gumiskocsi-tengelyt agyakkal és tárcsával eladó. — Szatymaz u. 15. sz.

Algyői Takarékszövetkezet megvételre keres páncélszekrényt, íróasztalt. Ajánlatokat telefonon: Algyói 8. 4140

Férfitkerékpár eladó 500 Ft. Pusztas utca 23. 4134

Szezon készpénzért eladó. Szeged, — Bocskai u. 11. földszint 1. 4135

Ajtótokok, gerendák, levélajtó, cserép, sárléc, vályog eladó. Világos utca 16. szám. Alsóváros. 4134

Szőnyeg „Sirah” 3x4 m, asztal, 6 szék eladó. Fűre-dit utca 9. em. 4.

Lakosság részére 500-as fehércement hivatalos fogyasztói áron kapható. Erd. 20-80 telefonon Sümei Ferencné (Csongrád m. Áll. Építőipari Vállalat) Szeged, Bocskai u. 10-12. x

LAKÁS — INGATLAN

Beköltözhető két-szobás magánház sürgősen eladó. — Csened u. 10/b. x

Magános adminisztratív fiatalember bútorozott szobát keres. „Igényes” jellegre Takaréktár u. Hirdetőbe. x

Belvárosi szép szobában ágy fiatal dolgozó nőnek azonnalra kiadó. Cím kiadóban. 4145

Belvárosban 2 helyiségből álló ház-mesteri lakás használatra elcserelehető a városnak bármely részéről. — „Szeged” jellegre kiadóba. 4116

E G Y É B

Arverési hirdetés. Az Algyói Tanácsadás december 6-án 8 órával kezdettel loárvértart a lovasárter Arverésre kerül 4 db igásló és 2 db kétéves csikó. x

Személyautó-garázs kiadó. Alföldi utca 26. 4236

Német, angol nyelvtanítás, fordítás. — Gutenberg u. 26. tanárnő, 3-tól. 4124

Kabátok, ruhák, — gyermekholmi készítését vállalom. — „Házi varrónő” jellegre a kiadóba. 4117

Gyermekek mellé gondozónőt keresek. — Erd. du. 4-től Zöldfa u. 3. x